

"Македонија ја гледам 20 години понапред, сакам да направам нешто, но во тоа треба да ми се приклучат и сите други кои ѝ мислат добро на оваа земја", велеше Трајковски. Сакаше да ја види Македонија како самостојна, независна, во Европа...

■ Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Нашиот неделник во претходните неколку броеви направи серија разговори со семејствата на загинатите патници во владиниот "кингер". Овој пат разговараме со сопругата на починатиот претседател Борис Трајковски, Вилма Трајковска. Меѓутоа, разговорот го правевме не од аспект на политичката кариера, бидејќи јавноста веќе за тоа доволно знае, туку од аспект на тоа каков беше Трајковски како сопруг, семеен човек, родител...

Борис Трајковски важеше за исклучителна личност, која се залагаше за мир, благосостојба и добробит на сите граѓани во Република Македонија, без разлика на нивната верска, политичка или идеолошка припадност. На него ќе се сеќаваме како на народен човек, кого сите го почитуваа, а секако најмногу жителите на населбата Ченто, каде што живееше семејството Трајковски, пред тој да стане претседател на државата.

Неговата сопруга госпоѓа Вилма Трајковска вели дека и покрај болката за нејзиниот сопруг, единственото нешто што ја теши во овие моменти, е тоа што Борис го доби епитетот народен човек и што беше прифатен од секого, без разлика дали станува збор за политичар, бизнисмен, обичен граѓанин итн.

"Народен човек - додава госпоѓа Вилма - значи пристапен до секого. Не ги делеше луѓето по ниедна основа. Го почитуваше човекот, пред сè, како личност. Вистина е дека уште кога живеевме во 'Ченто' поминувавме многу

убави денови и моменти. Секому му приоѓаше, секого го поздравуваше, никого не го одминуваше. И да не ги познаваше луѓето, тој секогаш прв почнуваше со поздравот, не патеше од комплекс некој друг прв да му пријде, да го поздрават, без разлика дали тоа беше во периодот кога беше на функцијата претседател или пред тоа. Борис беше динамичен, енергичен. Дури и ние како семејство кое беше секојдневно со него се прашувавме од каде ја црпи таа енергија".

Ја замоливме госпоѓа Трајковска да се потсети и на младешките денови, односно периодот кога тие го почнувале заедничкиот живот.

"Потекнувам од Струмица (веднаш по моето раѓање родителите се доселиле во Скопје), од религиозно семејство од истата протестантска вера како и Борис. И нашите семејства, како верници во црквата, се познаваа. Како девојче пеев во детскиот, а потоа во младинскиот хор. Уште тогаш, кога во една прилика нешто сум рецитирала, Борис кој беше гимназијалец, ме забележал. Подоцна и ми го кажа тоа. Бев дете и не мислев дека некој може да ме забележи. Како студент Борис дојде во Скопје и веднаш се приклучи во активностите на Црквата. Тој студираше, а јас бев средношкола, дојдовме во иста младинска група во Црквата, во која разликата меѓу генерациите беше 5-6 години. Во неа имаше студенти од цела Македонија. Имавме многу активности, покрај пеењето духовни песни, организиравме екскурзии, патувавме во Војво-

ВИЛМА ТРАЈКОВСКА

ЧОВЕК ОД НА

дина... Во текот на неговото студирање многу се дружевме, иако не бевме момче и девојче. Беше многу тешко подоцна да го прифатам како момче, затоа што, пред сè, бевме добри другари. Пред тој да дипломира нашата црква имаше организирано размена на млади од друга црква во Германија, но Борис не замина. Јас решив да замислам, а тој ме испрати и ми предложи да размислам и да донесам одлука дали би можеле да бидеме нешто повеќе од другари. За мене беше тешко да се донесе таква одлука зошто стравував дека можеби љубовта нема да ни биде како и другарството. Сепак, нашите средби будеа емоции и кај него и кај мене. Дојде време да ја овековечиме нашата врска со брак. Тоа беше на голема радост на нашите семејства. Всушност, се веривме во 1984 година, а во 1985 година направивме свадба во Струмица. Додека бевме верени Борис работеше во една организација во Струмица и се сеќавам на долгите теле-

фонски разговори од јавните говорници, бидејќи во тоа време немаше телефони. Постојано ми се јавуваше, а се гледавме за време на викендите".

ТРУДОЉУБИВОСТ

Борис Трајковски гимназија завршил во Струмица, а факултет во Скопје. Иако, по дипломирањето работел во Струмица, имал желба да се пресели во Скопје. Во тоа време било многу тешко да се стане жител на главниот град, па затоа тука и се регистрирале. Некоје време по свадбата живееле кај родителите на Вилма, бидејќи сè уште ја немале купено куќата.

"Сакавме да живееме сами, баравме стан, но случајно во 'Ченто' прочитавме дека се продава кука и влеговме во неа. На сопственикот на куќата му оставивме добар впечаток и тој рече дека ако некому му ја продаде куќата, тоа ќе бидеме ние. Не мислевме дека ќе живееме тука, но сфативме дека близината со моите родители, ќе ни би-

де од голема помош кога ќе се родат децата. Ја купивме куката, која требаше да се преадаптира. Беше потребно време. Борис по природа беше трудољубив човек, сакаше сè да направи сам, со своја рака. Ни помогнаа и моите родители и некои пријатели. Тогаш прв пат почувствувавме дека имаме нешто свое и почнавме заеднички да планираме. Кога се вселивме сите сакаа да видат каде сме купиле кука и доаѓаа. Кога пријателите и роднините од Струмица доаѓаа во Скопје, за на лекар, да запишат дете во училиште, или нешто друго, доаѓаа кај нас. Секој ден куката беше полна", вели Вилма.

Соседите од населбата Чен-то велат дека домот на Трајковски бил еден од најуредените, со најубава цветна градина, секое камче било подредено како мозаик...

Всушност, дополнува гос-

шетае. Во 1992 година ни се роди синот Стефан. Тоа беше уште поголема радост, се комплетиравме. Како семејство сме оставиле посебен впечаток и како такво нè паметат соседите", се потсетува Вилма.

По осамостојувањето на Македонија Борис многу повеќе почнал да се интересира за политиката. Според раскажувањето на Вилма, Борис често го повикувале во партијата, бидејќи бил правник, и им помагал околу статутите, законските толкувања, итн. Подоцна, во партијата почнал да работи како советник за надворешна политика. Во исто време додека бил активен во политиката, бил активен и во црквата.

"Беше претседател и на Комисијата за работа со деца и млади, која функционираше во рамките на Евангелско-методистичката црква на ниво на Југославија. Можеби тоа

вен за заменик-министер за надворешни работи, но веднаш се соочи со макотрпна работа - косовската криза која знаеме како заврши. Во тоа време следуваа неговата изјава до меѓународната заедница во која ги повика на конкретен начин да помогнат. Таа изјава подоцна го направи и претседател на државата", вели Вилма.

ЉУБОПИТНОСТ

Господинот Борис Трајковски беше љубител на спортот. Често знаел со луѓето од неговото обезбедување, со кои замина на патувањето во Мостар, да заигра фудбал, кошарка. Тоа значи дека покрај деловниот однос, тој со нив бил и личен пријател.

"Уште во гимназиските денови - дополнува Вилма - Борис беше љубител на одбојката. Како студент, не тренираше редовно, но сакаше да

жете следете ме, ако не... Во моментот кога ќе решеше нешто тоа и го исполнуваше. Потоа се насочи кон играње тенис. Еднаш неделно сакаше да се 'издува' малку. Речиси секоја недела се организираа со луѓето од обезбедувањето и играа во тимови за да одржуваат кондиција".

Госпоѓа Трајковска се сеќава и на викендите минати заедно на многу места, но сепак го издвои Тресонче. Борис сакал да се качува по планините. Вилма раскажува како еднаш се договориле пеш да го поминат патот од Тресонче до Лазарополе, како се заморувале по патот, застанувале, за разлика од Борис кој воопшто не бил уморен. Кога се спустиле во Лазарополе, решиле назад да се вратат со автомобили, а Борис тргнал пеш. Колку брзо одел Борис е доказ и тоа што само неколку минути по нив пристигнал и тој.

РОДОТ И ЗА НАРОДОТ

поѓа Вилма Трајковска, кога ја преадаптирале куката, ова семејство било прво во малото кое се потрудило и однадвор куката да изгледа убаво, да има убав, естетски уреден двор. Сето тоа Борис го правел сам, со големо задоволство. Тоа му било релаксација, еден вид спорт, олеснување од другите проблеми. Борис наоѓал време за сè.

"Едноставно, тој не спиеше, не паметам ден, освен недела, кога по ручекот, или дискусијата со пријателите, ќе прилегнеш да се одмори. Борис имаше топол однос кон соседите. Живеевме во мешана средина, но тој не правеше разлика", раскажува Вилма.

Нивната љубов била крунисана со раѓањето на децата.

"Не можам да ги опишам моментите на радост кај Борис кога се роди Сара. Брзаше дома за да ми помогне. Сакаше да влезе и да ми помогне и во кујната, за потоа да можеме и двајцата да уживаме во нештата или да

СЕМЕЈСТВОТО ТРАЈКОВСКИ

му беше големо искуство за натамошната работа. Во тој период направивме размена и со англиската младина во црквата во Лондон. Подоцна увидов дека тие пријатели кои беа во црквата, на некој начин беа инволвирани и во политиката. Можеби тој од нив барал поддршка за Македонија. Подоцна, почна полка да излегува во јавноста. Во 1998 година беше поста-

се рекреира, и редовно пешачеше. Кога влезе во Кабинетот во 1999 година, тоа беше сосема друг начин на живот, седење цел ден по состаноци, затворен во една просторија. Затоа често се случуваше да излезе, а обезбедувањето да го советува: претседателе, не може да одите таму, а тој им велеше како не може, ќе претрча по скали и ќе им рече, ако мо-

Кога стануваше збор за здравјето Трајковски им помагаше на луѓето. Потврда за тоа е и што Борис му излегол во пресрет на таткото на Аце Божиновски (обезбедувањето на Трајковски), кога имал проблеми со срцето.

"Сакаше секому да му помогне, независно дали е некој близок од семејството, пријател... Му се чудев како не ги заборава тие работи, а ништо не запишуваше. Примерот со таткото на Аце Божиновски е само еден од многуте. Разговарајќи со луѓето, Борис го дополнуваше сознанието како живеат обичните граѓани. Како личност се приврзуваше за луѓето, целосно им се предаваше, особено на вистинските пријатели, а ако тоа не му беше возвратено, тешко го поднесуваше", се сеќава госпоѓа Трајковска.

На сите им беше јасно дека претседателот Борис Трајковски беше човек со визија. Ја прашавме неговата сопруга дали во разговорите ги споделувале размислувањата, идеите, целите... Можеби

остана нешто недовршено. Дали тоа претставува аманет, кој таа чувствува дека треба да го реализира.

"Трајковски премногу се трудеше да направи нешто за Македонија. Сам не можеше, една птица не прави јато. Но, велеше што е до мене, јас ќе направам, јас ќе се изборам Македонија еден ден да влезе во Европа. Дури сега кога ги читам неговите интервјуа и говори дознавам дека тој и во 1999 година во текот на кампањата за претседател на државава зад себе имал зацртана цел како ја гледа Македонија. Не сакаше да ги гледа младите луѓе како безделничат без работа, на децата постојано им велеше учење и работа и пошироко гледање на светот, светот живее поинаку од Македонија. Сакаше да нè поштеди од политичките збиднувања, но тоа беше неминуовен дел од секојдневното наше живеење. Сепак, тоа го правеше на попристаплив начин. Се грижеше ако не беше разбран од другите, и велеше: како да живеам во погрешно време - Македонија ја гледам 20 години понапред, сакам да направам нешто, но во тоа треба да ми се приклучат и сите други кои ѝ мислат добро на оваа земја. Сакаше да ја види Македонија како самостојна, независна, во Европа. Аманет ќе биде ако навистина генерациите го следат неговиот пат и ако ги продолжиме тие негови замисли, заложби, идеи. Тоа постојано ми е во мислите, а моите деца ги советувам дека татко им треба да им биде мото во животот и мислам дека тоа нè одржува. Ги храбрам децата да го

ВО ДОМАШНИОТ КАБИНЕТ ВО РЕЗИДЕНЦИЈАТА НА ВОДНО

следиме неговиот пат затоа што татко им сакаше младите да имаат квалитетно образование. Според него образованието на децата и младите е иднината на Македонија", коментира госпоѓа Трајковска.

"Го следев - додава Вилма - на официјалните посети. Би ја издвоила неговата природност кон сите претседатели како кон обични луѓе. Се воодушевував како тој на приеми, Самити, конференции, каде што присуствуваа повеќе претседатели, се наметнуваше. Борис доаѓаше од мала земја, но ја претставуваше во најдобро светло. Тој создаде пријателски однос со нив, а јас со сите сопруги на претседателите ги продолжив контактите и до денес. Средбата со британската кралица беше посебно доживување, потоа со починатиот папа Јован Павле II, со Лора Буш, со таткото на сегашниот претседател на САД, Џорџ Буш, потоа со Жак Ширак, со јорданската кралица и многу други. Потребно е време да се раскажува за одделни случки со нив. Ма-

кедонија сè уште ја препознаваат по Борис Трајковски. Иако не беше припадник на православната црква, тој многу повеќе од некои други се залагаше за нејзино признавање. Бев сведок на оние средби со претседатели на кои бараше признавање на уставното име на Република Македонија.

Секој збор од неговите говори имаше тежина. Обично говорите ги подготвуваат други, но тој секогаш нешто додаваше, одземааше, сè беше негово. Понекогаш се консултираше, беше одмерен во она што треба да го каже. Најтешко му беше во 2001 година, во периодот кога донесуваше тешки и значајни одлуки. Бараше мислење, примаше совет, но одлуката сам ја носеше. Со ноќи не спиеше. Тогаш се плашев за неговото здравје. Му бевме голема поддршка", посочува Вилма.

Претседателот Трајковски беше достоинствен верник во Бога и редовно присуствуваше на мисите во Евангелско-методистичката црква. Можеби вербата во Бога придонесе тој да биде личност која околу себе ширеше позитивна енергија, на луѓето им даваше мир и спокојство... Вербата во Бога го направи не само добар, туку и поинаку да гледа на работите...

"Во неговиот живот Исус Христос му беше пример, сè што му пружи животот, тој сметаше дека му е дадено од Господ. Сакаше таа позитивна енергија да ја сподели и со другите луѓе. Тоа едноставно извираше од него. Не дозволуваше некој да му се налути, простувааше сè, веруваше во сè... Постојано чита-

ше Библија. Врз принципите на Библијата го градеше своето лидерство. Изненадена сум од она што луѓето го кажуваат за него како да живееле со него. Има луѓе кои со него само еднаш се поздравиле или само еднаш го виделе, а пишуваат прекрасни и вистинити работи за него. Ние живеевме со него, а дури сега сфаќаме какков човек бил Борис", раскажува Вилма.

И двете деца Сара и Стефан имаат наследено карактеристики од својот татко. Овие деца минаа низ тешка фаза кога го загубија родителот. Стефан ќе наполни 13, а Сара 17 години. Вилма вели дека децата тешко го прифаќаат терминот "покојниот татко". Тие сакаат да веруваат дека неговиот дух живее во нивните срца. Веројатно тоа е нивна водилка во животот.

"Како минуваат деновите сè повеќе ни недостасува. Во целата оваа година многу луѓе ни пријдуваа и на разни начини ни изразуваа жалење, но и восхит, пишуваат песни и раскази за него. И кога сè ова го гледаме и слушаме сите ние сè повеќе сфаќаме каква била неговата величина, на што можеме само да се гордееме. Борис ни остави многу, ни остави име, гордост. Не верувам дека болката за него ќе престане, можеби малку ќе се ублажи. Сите радосни моменти за нас се најболни бидејќи тогаш најмногу ни недостасува. Освен кон семејството, Борис чувствуваше и голема љубов кон родниот град Струмица и кон родителите, која ја искажуваше на посебен начин.

Фондацијата 'Борис Трајковски' која неодамна ја формирав има цел да го продолжи делото кое мојот сопруг го остави во наследство. Мисијата на Фондацијата е во Македонија и пошироко, да промовира четири основни принципи, квалитетно образование, принципи на слободна пазарна економија, граѓанско општество и добро владеење".

На крај од разговорот госпоѓа Вилма Трајковска ни вели: "Веруваме во Бога, во воскресението и веруваме дека еден ден ќе бидеме сите заедно".

СЕКОГАС ПРИЈАТЕЛСКИ РАСПОЛОЖЕН ДА ОДГОВАРА НА ПРАШАЊАТА ОД ДРУГАРИТЕ НА САРА